პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

პარასკევი, 29 მაისი 1925

წლიწადი მეხუთე — ფასი 3 კ.—თვიურად 60 კ.

წითელი არმიელი

№ 118 (816) | 1 და 2 ქართული მსრ. დივ. პოლიტ-განების ყოველდღიური გაზეთი

რედაქც. მისამართი: ტფ., ევანგულოვის ქუჩა ელსმენი 2—24
განცხადების ფასი პირ. გვ. 40 კ. ნომპ. სტრ.

წითელ-არმიელო, ხელი შეუწყვე საგლეხო მომგებიანი სესხის გავრცელებას.

საბჭოთა ხელისუფლება შეუდგა საგლეხო მომგებიანი სესხის ბილეთების ხელმეორედ გამოშვებას.

საგლეხო მომგებიან სესხს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს როგორც საბჭოთა სახელმწიფო მეურნეობისთვის, ისე თვით გლეხობისათვის. საგლეხო მომგებიანი სესხი ორთავეს დიდ სარგებლობას აძლევს.

ჩვენ სახელმწიფოს ესაჭიროება თანხა მრეწველობის მეტი განვითარებლად, სახელმწიფო ვაჭრობის უკეთ დასაყენებლად და საერთოდ მთელი სახალხო მეურნეობის აღორძინებლად.

კაპიტალისტური ქვეყნები არ გვაძლევენ სესხს, ვინაიდან ისინი ჩვენი მტრები არიან. მაგრამ მუშურ-გლეხურ მთავრობას საჭირო თანხა შეუძლია იშოვოს თავის სახელმწიფოს შიგნით, არა ძალდატანების, არამედ სრულიად მშვიდობიანი გზით. ეს გზაა საგლეხო მომგებიანი სესხი. სახელმწიფო უშვებს განსაკუთრებულ ბილეთებს, რომლებსაც ობლიგაციები ეწოდება. ის გლეხი, რომელიც ამ ობლიგაციებს ყიდულობს, სესხს აძლევს სახელმწიფოს.

ეხლა რა სარგებლობა მოაქვს ამ სესხს გლეხისათვის?

პირველი ის რომ, მანეთიან ბილეთს გლეხი ყიდულობს არა მანეთად, არამედ 83 კაპ. ხოლო როცა სახელმწიფო მას სესხს დაუბრუნებს უკან ის მისცემს არა 83 კაპ. არამედ 1 მანეთს 5 კაპ. (ხუთი კაპ. წლიური პროცენტია თითო მანეთზე). შემდეგ საგლეხო სესხი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის შეტანის საუკეთესო საშვალებაა. სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გადახდა შეიძლება ამ საგლეხო სესხის ობლიგაციებით. რომ გამოვიანგარიშოთ ამ შემთხვევაშიც მოგებული რჩება გლეხი, ვინაიდან თითეულ მანეთში ის 83 კაპ. იხდის ესე იგი თითეულ მანეთზე მას 13 კაპ. რჩება. **საგლეხო მომგებიანი სესხის აღება სწ რმოებს მხოლოდ და მხოლოდ ნება ყოფლობ ს ნიადაგზე.** ვისაც სურს ის იყიდის სესხის ობლიგაციას. ვისაც არ სურს არავინ არ დაავალებს.

მაგრამ საჭიროა ჩვენმა გლეხობამ შეიგნოს ამ სესხის მნიშვნელობა და ის სარგებლობა, რომელიც მას მოაქვს სახელმწიფოსათვის და მისთვის; და თუ ზედმეტი თანხა გააჩნია იყიდოს სესხის ობლიგაციები. ამით ის დაეხმარება თავის სახელმწიფოს და ხელს შეუწყობს მის განმტკიცებას. ასეთი სესხის ობლიგაციები შარშანაც გამოუშვეს. ის უცბად დაიტაცეს გლეხებმა და კიდეც ჩქარა გაინაღდეს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის შეტანით. ეხლა მას ხელმეორედ უშობს საბჭოთა ხელისუფლება.

საჭიროა ჩვენმა წითელ-არმიელებმა თავის წერილებში სახლში აუხსნან მეზობლებს და ნათესავებს საგლეხო მომგებიანი სესხის მნიშვნელობა, მისი სარგებლობა გლეხობისათვის და ურჩიონ მათ შეიძინონ ამ სესხის ობლიგაციები.

დაეხმარება რა თვის სახელმწიფოს, ამ ობლიგაციების შეძენით გლეხი დაეხმარება აგრეთვე თავის თავს და საკუთარ მეურნეობას.

ძვირად დაუჯდებათ თავისი ვერაგობა!

ჯალათებმა მაინც შეასრულეს თავისი საზიზღარი საქმე. 27 მაისს ბულგარეთის რეაქციონურ მთავრობამ სისრულეში მოიყვანა თავისი განაჩენი და საჯაროთ ჩამოახრჩო სამი რევოლიუციონერი ფრიდმანი, ზაგორსკი და კოევი. მუშათა მასიურ პროტესტებზე, რომლებიც ყოველ მხრიდან თავს დაასცვივდა ბულგარეთის ხელისუფლებას ამ განაჩენის გამოტანის დროს, თითქოს შეაჩერეს ჯალათის დაუნდობელი ხელი. მაგრამ არა დიდი ხნით. გადის რამოდენიმე დღე და მთავრობა მაინც თავისას ჩადის.

ბულგარეთის რეაქცია ზეიმობს თავის სისხლიან გამარჯვებას. მის შეურისძიებას მშრომელთა ხალხის წინააღმდეგ არ უჩანს საზღვარი. ის ხოცავს, ქლეტს, ანადგურებს ყველაფერს, რაც კი რევოლიუციონურია და მისი ბატონობის წინააღმდეგ იბრძვის. და არა მარტო ბულგარეთის ფაშიზმი. განა ამასვე არ შვრება მთელი ევროპის, მთელი მსოფლიოს რეაქცია.

კომუნისტური რევოლიუციის პირველ ტალღებმა მძლავრად ააქანვეს კაპიტალიზმის ძირმომპალი გემი. რევოლიუციონური სტიქია ამჟამად დავარდა დაწყნარდა. დროებით სიკვდილისაგან გადარჩენილი ბურჟუაზია დაბრუებული სიხარულით კვლავ მართავს სისხლიან ზეიმს. კვლავ ციხე, წამება, გასამართლება, დარბევა, აწიოკება, სახრჩობელა—აი ყოველივე ის, რითაც უმასპინძლდება ის მუშათა კლასს და მშრომელ გლეხობას. საერთაშორისო ბურჟუაზია არ კმაყოფილდება მარტო თავის მუშების და გლეხების წინააღმდეგ ბრძოლით. მან მიზანში ამოიღო მსოფლიო რევოლიუციის დასაყრდნობი, ყველა ქვეყნის მშრომელთა იმედი და მეგობარი—საბჭოთა კავშირი.

კაპიტალისტური კლასი ვერ ურიგდება საბჭოთა რესპუბლიკების ზრდას და განმტკიცებას. ის კვლავ პროვოკაციას და ცილისწამების გესლს ანთხევს წითელი რესპუბლიკების წინააღმდეგ. რეაქცია ანტი-საბჭოთა მთლიანი ფრონტის შექმნასაც აპირებს, მაგრამ არაფერი არ გამოდის.

ეს სიცოფე ბურჟუაზიის, მისი უპაგალითო სიმხეცე წააგავს შემოდგომის ბუზების ბედს.

მიუხედავათ რევოლიუციონურ მოძრაობის შენელებისა ბურჟუაზია გრძნობს თავის აღსასრულის მოახლოებას, მან იცის რომ რევოლიუციის ქარიშხალი კვლავ ამოვარდება და კვლავ არაჩვეულებრივი სიძლიერით შეარყევს მის ბატონობას.

ამიტომაც არის ის რომ სცდილობს ამ ქარიშხალის აცილებას ისეთი საშვალებებით, როგორიცა ბულგარეთის კომუნისტების წამებით მოკვლა.

მაგრამ მკვლელობა, სიმხეცე, ვერაგობა ბურჟუაზიას ვერ იხსნის. ის მხოლოდ უფრო დააჩქარებს წითელ საშიშროებას, პროლეტარულ რევოლიუციას. ძვირად დაუჯენს ბურჟუაზიას გამარჯვებული პროლეტარიატი რევოლიუციონერთა უმანკო სისხლის დაღვრას.

ბურჟუაზიის განკითხვის საათი არც ისე შორს არის!

მან მხეცურად აწამა და მოკლა მრავალი ათასი რევოლიუციონერი!

ნურც ჩვენგან ნუ მოელის შებრალებას და პატიებას!

მსოფლიო პროლეტარიატი სასტიკად იძიებს შურს და ძვირად დაუჯენს მშრომელი ხალხის მტრებს მათ ვერაგობას!

—ე.

ახალი რადიო-ამბები

ბულგარეთის ჯალათებმა საჯაროდ ჩამოახრჩვეს კოევი, ზაგორსკი და ფრიდმანი.

27 მაისს დილით სოფიის ერთ-ერთ მოედანზე საჯაროდ მოყვანილ იქნა სისრულეში სასიკვდილო განაჩენი, რომელიც გ მოუტანა სასამართლომ სოფიის ტაძრის აფეთქების საქმეზე ფრიდმანს, ზაგორსკისა და კოევს.

განაჩენის გამოცხადების შემდეგ, რომელიც გაგრძელდა 6 ხევარი საათი, ჩამოხრჩობილ იქნა პირველად კოევი, შემდეგ ზაგორსკი დაბოლოს ფრიდმანი.

უკანასკნელი ნახვა.

26 მაისს შუადღემდი ფრიდმანმა, კოევმა და ზაგორსკიმ არ იცოდენ თუ იყო უარყოფილი თხოვნა პატიების შესახებ. იმავე დღეს საღამოს მათ ნათესავებს უკანასკნელი ნახვის უფლება მიეცა.

განაჩენი ნიკოლოვას საქმეზე.

ნიკოლოვსა და მილევს, რომელთაც ბრალდებოდა სოფიის ტაძრის აფეთქების მომწყობთა მფარველობა, მიუსაჯეს სიკვდილი, ბრალდებულ ქალს ლეუეს—სამუდამო ციხე, ფრანგ მალეს—წლი-ნახევრის ციხე.

ფარისევლური პასუხი.

ჩემბერლენმა თემთა პალატაში განაცხადა: „შეცდომა იქნებოდა გვეფიქრა, რომ ინგლისის მთავრობას არ სურს მოლაპარაკების განახლება საბჭოთა კავშირთან. ბრიტანეთის მთავრობა მზადაა განიხილოს ამ საკითხში ყოველგვარი წინადადება, მაგრამ მას კი არ სურს თვით მისცეს საბჭოთა კავშირს ასეთი წინადადება. როგორც კი საბჭოთა მთავრობა შემოიტანს ბრიტანეთის მთავრობისთვის მისაღებ წინადადებას ინგლისის საჩივრების შესახებ საბჭოთა კავშირის მიმართ, მაშინ საბჭოთა კავშირის ყოველგვარი კონტრ-საჩივარი განხილულ იქნება“.

კამათი საფრანგეთის პოლიტიკის გარშემო მაროკოში.

„ბოლშევიკების ბრალია“.

დეპუტატთა პალატაში გამართულ კამათში საფრანგეთის პოლიტიკის შესახებ მაროკოში, რენოდელმა განაცხადა, რომ მაროკოს ამბებში ჩაქსოვილია კაპიტალისტების ინტერესები და სწარმოებს ბოლშევიკური ძალდატანებაო.

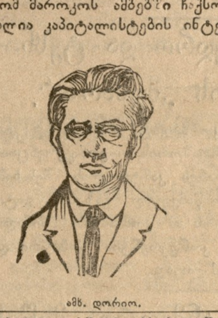

ამხ. დორიო.

რენოდელმა ხაზი გაუსვა, რომ სოციალისტური პარტია არ მოითხოვს მაინცდამაინც მაროკოს ევაკუაციას, მაგრამ არ სურს რომ საფრანგეთი ჩათრეულ იქნას, ომში, რომლის შედეგის გათვალისწინება შეუძლებელია.

რათა შეთანხმებულად აძიონ ტუავი.

საგარეო საქმეთა მინისტრმა ბრიანმა მიუთითა, რომ როცა საქმე ეხება ინცინდენტის მოგვარებას, მაშინ საფრანგეთი ვალდებულია იმოქმედოს ესპანეთთან შეთანხმებით.

იმპერიალისტები აღშფოთდენ.

შემდეგ ილაპარაკა კომუნისტმა დორიომ, რომელმაც სასტიკად გაილაშქრა საფრანგეთის კოლონიალურ პოლიტიკის წინააღმდეგ. როცა დორიომ განაცხადა, რომ საფრანგეთის ჯარები პროტესტს აცხადებენ რიფებთან ბრძოლის წინააღმდეგო, ერიო აღშფოთდა კომუნისტების წინააღმდეგ, რომლებიც მისი აზრით სცდილობენ საფრანგეთის ჯარების გახრწნას. როცა დორიო შეეხო საფრანგეთის მეზღვაურთა აჯანყებას შავზღვაზე 1919 წელში და მოუწოდა საფრანგეთის ჯარისკაცებს მიჰბაძონ ესპანელების მაგალითს, რომლებიც დანებდენ რიფებს, დეპუტატთა პალატამ გაჰკიცხა დორიო კომუნისტებისა და ნაწილი სოციალისტების ხმების წინააღმდეგ.

ინგლის-რუსეთის მომრიგებელი ასოციაცია.

ლონდონში შესდგა ახალი ორგანიზაცია, რომელსაც ეწოდება „ინგლის—რუსეთის მომრიგებელი ასოციაცია“. ასოციაციის მიზანია ხელი შეუწყოს ინგლის—საბჭოთა კავშირის ურთიერთობის გაუმჯობესებას. ასოციაციას თავმჯდომარეობს სერ ჩარლზ სტიუარტი, ყოფილი საზოგადოებრივი მზრუნველი; საორგანიზაციო ნაწილს განაგებს სტაფორდ ტოლბოტი, რომელიც ითვლებოდა ბრიტანეთის კრედიტორების ვიცე—თავმჯდომარედ, მაგრამ ამ ბოლო დროს თავი დაანება ამ პოსტს.

იქნებ ცირკში გაუღიმოთ ბედმა და თავი ისახელონ

ყოფილი გენერალი შკურო ემიგრანტ ყაზახთა ჯგუფით გამოდის მოჯირითედ საფრანგეთის ერთ-ერთ ცირკში.

ალბად მკითხველები თუ შემოეცალა.

საფრანგეთში მყოფ ბორის სუვორინის გაზეთი „ვეჩერნეე ვრემია“ აღარ გამოდის. როგორც სჩანს გამოცემის შეწყვეტა უსახსრობაა.

ხმებია, რომ ახლო მომავალში გამოვა ყოველ-დღიური გაზეთი სტრუვეს რედაქტორობით.

ჰინდენბურგის „შეურაცყოფისათვის“

გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრის აპარატში ბევრი პატივცემული სამსახურიდან დისციპლინარული წესით იმისათვის, რომ კუნძულ კაპრიზე ერთ სასტუმროს ყოველთა წიგნში მან ჩაწერა შემდეგი:

„კარგად მორთული სასტუმრო ნებას მაძლევს არ ვიფიქრო ჰინდენბურგის არჩევის შესახებ.“

საფრანგეთი მოითხოვს გერმანიის სრულ განიარაღებას.

როიტერის სააგენტოს ცნობით საფრანგეთის წყაროები იუწყებიან, რომ გერმანია, თუ მას სურვილი ექნება, რამოდენიმე კვირაში აასრულებს იმ მოთხოვნილებებს, რომლებიც წარუდგინეს მას მოკავშირეებმა განიარაღების საკითხში. საერთოდ საფრანგეთის მთავრობის შეხედულებით გერმანიამ აასრულა ვალდებულება იარაღის მარაგის მოსპობის საკითხში.

საფრანგეთის მთავრობის აზრით გერმანია შესძლებს ნოტაში შეტანილ მოთხოვნილების ასრულებას, რომელიც გაეგზავნება მას სექტემბრის ბოლოს.

თუ ეს მოთხოვნილებები შესრულებულ იქნება გერმანიის მიერ, მოკავშირეები გასწმენდენ კელნის ზონას თავიანთი ჯარებისაგან.

ერთა ლიგის სამხედრო და ტეხნიკური კომისიების „მუშაობა“.

ტეხნიკურმა და სამხედრო კომისიებმა, რომლებიც გამოყოფილ იქნა ჟენევის საერთაშორისო—კონფერენციის მიერ იარაღების გადატან-გადმოტანის კანტროლის შესახებ, უარყვეს ამერიკის წინადადება მომწამვლელ გაზების გატანის აკრძალვის შესახებ. იმავ დროს ამ კომისიებმა წინადადება შეიტანეს მოიწვიონ ახალი კონფერენცია ქიმიური და ბაქტერიოლოგიური ომის ასაკრძალავად.

იაპონიაში კვლავ განმეორდა მიწის ძვრა.

მიწის ძვრიდან დაზარალებულ რაიონში კვლავ განმეორდა მიწის ძვრა, რამაც საბოლოოდ დაანგრია სახლები, რომლებიც გადურჩა პირველ მიწის ძვრას.

იაპონიის ელჩი მოდის მოსკოვში.

ივნისის შუა რიცხვებში საბჭოთა კავშირში ჩამოვა იაპონიის ელჩი ჩვენში—ტანაკა ტოკიცი.

შესაძლებელია ტანაკას მაგივრად ჩამოვიდეს საქმიან წრეების წარმომადგენელი და იაპონიის დელეგაციის მეთაური იაპონია-საბჭოთა კონფერენციაზე—კავაკამი. კავაკამი თავის დროზე მოლაპარაკებას აწარმოებდა იოფესთან.

საბჭოთა კავშირში

ამხ. ტროცკის დანიშვნა.

საკავშირო სახალხო კომისართა საბჭომ 26 მაისის სხდომაზე გამოიტანა დადგენილება ამხ. ტროცკის დანიშვნის შესახებ მთავარ საკონცესიო კომიტეტის თავმჯდომარედ და საკავშირო უმაღლეს სამეურნეო საბჭოს პრეზიდიუმის წევრად.

მოლაპარაკება გემი „უტრიში“-ს დაბრუნების შესახებ.

გრძელდება მოლაპარაკება ვარნაში წაყვანილ საბჭოთა გემი „უტრიში“-ს დაბრუნების შესახებ.

მართალი გამოდგა ხმები გემის „პატრონის“ (ნეოფიტე) ბულგარეთში არსებობის შესახებ.

გამოირკვა, რომ გემი წაყვანილ იქნა ნეოფიტის მონაწილეობით. საბჭოთა კავშირის უკანასკნელი ნავთსადგურიდან გემის გასვლის წინ „მგზავრებმა“, რომლებმაც აიძულეს გემის შემადგენლობა წაეყვანა „უტრიში“, შეიძინეს დიდძალი სურსათი შორი გზისთვის.

გოგირდის წყარო.

უდინთა მოსახლეობის ახლოს გლეხებმა აღმოაჩინეს გოგირდის წყარო. ამ ჟამად იქ მოწყობილია რაღაც კურორტისებური, სადაც დიდძალი გლეხობა მიდის ახლომახლო სოფლებიდან საბანაოდ.

მინდვრის თაგვები ახმეტას რაიონში.

ახმეტას რაიაღმასკომის თავმჯდომარე იტყობინება, რომ რაიონში შემჩნეულია დიდძალი თაგვები, რომლებიც დიდ ზარალს აყენებენ ნათესებს და მოითხოვს დახმარებას.

რაიონში მივლენილ იქნა აგრონომები.

სამხედრო საქმე.

საგანაკო სწავლებისათვის.

(საგარნიზონო სამსახური.)

საზაფხულო პერიოდში ნაწილების საბრძოლო მომზადების ნორმალური გეგმის თანახმად (მუშურ გლეხურ წითელი არმიის ინსპექტორის ცირკულიარი № 145015, 1924 წ.) საგარნიზონო სამსახური უნდა ტარდებოდეს მხოლოდ პრაქტიკულად და თეორიული მომზადებას გეგმაში განსაკუთრებული საათები არ ეთმობა. ეს იმას კი არ ნიშნავს, რომ წავლების ისეთ მნიშვნელოვან განყოფილებას, როგორიცაა საგარნიზონო სამსახური და რომელიც მშვიდობიან დროს წითელი არმიელის საბრძოლო მომზადების ხარისხის მაჩვენებელია, სხვა დისციპლინებს შორის უკანასკნელი ადგილი ეჭიროს.

დაუშვებელია საგარნიზონო სამსახურის შესრულებასა და სწავლებას ზეზეურად მოეპყრა, თუმცა ამისთვის გეგმაში არ არის გათვალისწინებული ცალკე საათები. სამხედრო ნაწილებში გეგმისა და ასეულებსა და გუნდებში მეცადინეობის ცხრილის შედგენის დროს საჭირო იქნება რამოდენიმე საათი დაეთმოს საგარნიზონო სამსახურის წესდების განმეორებას იმ მეომართა შორის, რომლებიც უნდა წავიდენ ყარაულში (ყარაულში განწესების დღესვე).

წასულ წლების პრაქტიკა გვიჩვენებს, რომ საკმარისია ყარაულში წასვლის წინ გაიგონ ყველაფერი, რის შესრულებაც მოუხდებათ მეომრებს ყარაულში, რომ საგარნიზონო სამსახურის წესების დარღვევა შემცირდეს; ხოლო თუ მეთაურთა შემადგენლობა მეტ ყურადღებას მიაქცევს ამ საქმეს, წესების დარღვევის შემთხვევები საბოლოოდ მოისპობიან.

ზოგიერთ ნაწილებში დღემდისაც შემჩნეულია, რომ საგარნიზონო სამსახურს ზეზეურად ეპყრობიან მეომრები და მეთაურ პოლიტშემადგენელნი. ასეთი მოვლენა არა ნორმალურია და მომავალ ზაფხულის პერიოდში აღმოფხვრილ უნდა იქნას.

საჭიროა მეტი ყურადღება მიექცეს სწავლების ამ განყოფილებას და მაშინ, მომავალ ზამთრისთვის ჩვენ მივაღწევთ ისეთ მდგომარეობას, რომ გამოთქმას „საგუშაგოზე დაიძინა“ და სხვა ასეთებს ადგილი არ ექნება ჩვენი წითელი არმიის რიგებში.

ი. ბარ.

სამხედრო ქიმია.

სამხედრო ქიმიური ნედლი მასალა საქართველოში.

შავი ქვა.

პირველი საომარი გაზი, რომელიც პირველად იხმარა გერმანელებმა მსოფლიო ომის დროს—ესიყო გაზი-ქლორი. მომავალ ომში ეს გაზი უშუალოდ არ იქნება ხმარებული, მაგრამ ის აუცილებელია თითქმის ყველა საომარ გაზების, და აგრეთვე სხვა და სხვა ამაფეთქებელ ნივთიერების, საღებავების, წამლებისა და სხვა რამეების დასამზადებლად. მაშასადამე ქლორი აუცილებელი რამ არის. ამ შემთხვევაში შავი ქვა (მარგანეცი) წარმოადგენს მნიშვნელოვან სამხედრო-ქიმიურ ნედლ მასალას; საკმარისია შავი ქვა—პიროლიუზიტი გაიცხელოს მარილის სიმჟავეში (რომელიც იხმარება ლითონებისა და ლითონის ჰურჰლების დასაკავშირებლად), რომ მიიღო გაზი—ქლორი.

ქლორის მიღება შეიძლება აგრეთვე სხვა გზითაც, მაგრამ საქართველოსთვის მისაღებია აღნიშნული საშუალება, ვინაიდან ამ შემთხვევაში ის გამოიყენებს თავის ნედლ მასალას.

მაგრამ შავი ქვის (მარგანეცის) სამხედრო-ქიმიური მნიშვნელობა არა მარტო ამით განისაზღვრება. ის იხმარება შუშის, საღებავ და სხვა სამრეწველოებში, სადაც შავი ქვის (მარგანეცის) (სხვა ნივთიერებასთან შეერთებული) სხვა და სხვა სახეები, რომლებიც იწოდებიან „შავი ქვის მარილებად“, იხმარებიან წამლების, სახარინის დასამზადებლად და სხვა.

თუ მხედველობაში მივიღებთ იმ გარემოებას, რომ საქართველოს შავი ქვის მადანი უდიდესია მთელს დედამიწაზე, რომ ყველა სახელმწიფოებისათვის შავი ქვის მოთხოვნილება თან და თან იზრდება, აშკარა იქნება, რომ ზედმეტი შავი ქვის საზღვარ გარედ მარტო გატანაც კი ხელს შეუწყობს საქართველოს ეკონომიურ კეთილდღეობას, ხოლო ეკონომიური კეთილდღეობა კი ქვეყნის თავდაცვითი უნარიანობის ერთი უმთავრეს პირობათაგანია.

ლითონი-თუთია.

ლითონი—თუთიას (რომელიც არ იჟანგება ჰაერში) ხმარება მეტად გავრცელებულია, როგორც ტეხნიკაში, ისე საოჯახო მოწყობილობაში (სხვადა სხვა ჭურჭლეულობაზე).

თუთიას ღებულობენ ბუნებრივი მადნიდან, ეგრედ წოდებული „თუთიან ნატეხიდან“. ასეთი მადანი დიდძალი რაოდენობით მოიპოვება ჭიათურის რაიონებში. ამ მადანს დიდი ქიმიური (და სამხედრო ქიმიური) ღირებულება აქვს, ვინაიდან ლითონი—თუთიის ჩამოსხმელად მისი წვის დროს ღებულობენ ნივთიერებას, რომელიც საჭიროა მხუთარი გოგირდის გაზისა და გოგირდის სიმჟავის დასამზადებლად.

გოგირდის გაზი საჭიროა მცენარეებზე მოსაკმევად (მავნებლებთან ბრძოლისთვის) და სხვა მიზნებისთვის, ხოლო გოგირდის სიმჟავე, როგორც ქვევით დავინახავთ, ყველა სიმჟავეებზე უფრო მნიშვნელოვანია.

ლ. ვორონოვი.

ჩვენი მოსაზღვრე სახელმწიფოები.

ლიტვა.

ტერიტორია და მოსახლეობა.

ლიტვას ტერიტორია დღემდის არ არის საბოლოოდ გამორკვეული, რადგან ბევრი მოსაზღვრე ოლქებზე პრეტენზიებს (დაპატრონების სურვილი) ლიტოველებიც და პოლონელებიც აცხადებენ. ეხლანდელი რეალური ლიტვაკი შესდგება ერთი მაზრის გამონაკლისით სრულიად ყოფილ კოვნოს გუბერნიისაგან და ყ. სუვალკის და ვილნოს გუბ. ხუთი მაზრისაგან.

1923 წლისაგან ლიტვას უპყრია აგრეთვე ქ. მემელი და მისი ოლქი. მთლიანად ლიტვას ტერიტორია უდრის 53.000 კვად. კილომ. მოსახლეობა—2.500 ათას სულს, რომელიც ეროვნების მიხედვით ნაწილდებიან შემდეგნაირად: ლიტოველები—70 პროც. ებრაელები—13 პროც. პოლონელები 8 პროც. რუსები—7 პროც. და დანარჩენი 2 პროც. მოსახლეობის დიდი უმეტესობა ეწევა სასოფლო-მეურნეობას, მრეწველობა დაწყებითი ხანას განიცდის. უდიდესი ცენტრი ქ. კოვნო (90 ათასი მცხოვრები) ებრაელები, რომლებიც საერთოდ მოსახლეობის 13 პროც. შეადგენენ, ქალაქებში 50 პროც. და აქა-იქ 70 პროც. აღწევენ.

ისინი ეწევიან ხელოსნობას და ვაჭრობას. აგრეთვე ისინი დიდ პროცენტს შეადგენენ ქალაქის ინტელიგენციასა და ბურჟუაზიაში. პოლონელები კი ძლიერ განცალკევებული დგანან თავისი სოციალური მდგომარეობის მიხედვით, ქალაქს გარეშე ისინი მემამულენი არიან,—ქალაქში—ბურჟუაზია და ინტელიგენციის უმეტესობას შეადგენენ. ეგრედ წოდებულ ვილნოს ლიტვაში, რომელიც სადავოდ გამხდარა პოლონეთსა და ლიტვას შორის, ირიცხება 2 მილიონი მოსახლეობა. ამ მხარის ცენტრია ქ. ვილნო (200 ათას მეტი მოსახლეობა).

სახელმწიფოებრივი წესწყობილება. პარტიები.

ოფიციალურად ლიტვა, როგორც დამოუკიდებელი დემოკრატიული რესპუბლიკა, გამოცხადებული იქნა 1920 წელს ლიტვის დამფუძნებელ კრების მიერ. ამავე წელს დამფუძნებელი კრება ღებულობს კონსტიტუციას, რომელიც აწესებს ბურჟუაზიულ—დემოკრატიულ წესებს.

მიღებული კონსტიტუცია დაახლოვებით არაფრით არ განსხვავდება ესტონიის ან ლატვიის კონსტიტუციისაგან. პირველ ნორმალურ პარლამენტის არჩევნებში ისევე იდევნებოდა „მუშათა ჯგუფის“ კანდიდატები, რომლებსაც მხარს უჭერდენ კომუნისტები, როგორც ეს ხდებოდა მის მოსაზღვრე სახელმწიფოებში, სადაც არჩევნები დიდი ამბით აღიარებული იქნა თავისუფლად. აქაც ბლომათაა პოლიტიკური ჯგუფები, მაგრამ მათი განაწილება შესაძლებელია ორ მთავარ ჯგუფად.

1) კლერიკალური (პარტია, რომელიც ეყრდნობა რელიგიას და სამღვდელოებას) ბლოკი. ამაში შედიან „ქრისტიანული დემოკრატები“, რომლებიც პირველ რიგში მიზნად ისახავენ მუშების და მდიდარ გლეხობის გაერთიანებას ბოლშევიზმის წინაღმდეგ ბრძოლის მიზნით. „მუშათა ფედერაცია“, რომელშიც შედის პროლეტარიატის ყველაზე ნაკლებ განვითარებული ნაწილი, რომელიც დღემდის კატოლიკურ რელიგიის დიდ გავლენის ქვეშ იმყოფება. „ქრისტიანულმა დემოკრატებმა“ „მუშათა ფედერაციასთან“ ერთად დაარსეს კლერიკალური გლეხთა ბლოკი, მაგრამ აქ აშკარად სჩანს ბრძოლა მუშებსა და სოფლის კულაკებს შორის. 2) ნაროდნიკები (ხალხოსნები), რომლებსაც არავითარი კავშირი არ აქვთ სოციალიზმთან. ისინი გამომხატველი არიან ლიბერალურ ინტელიგენციის და ლიტოვილ გლეხთა არა-კათოლიკურ ნაწილის ინტერესებისა. ცალკე სდგას მსხვილ პოლონელ მიწათმფლობელთა „პოლონური პარტია“. პროლეტარიატში მოქმედებს ორი პარტია: სოციალ-დემოკრატიული და კომუნისტური, მაგრამ მათზე ჩვენ ლაპარაკი გვექნება ცოტა ქვევით.

ლიტვას მთავრობის შინა პოლიტიკა ატარებს კლერიკალურ-რეაქციონურ სახეს. რევოლიუციონური მუშათა მოძრაობა ძლიერ იდევნება. ცხადია, კომპარტია არა ლეგალურ პირობებშია. მიუხედავად აქაურ „ოხრანკას“ დაუნდობლობისა კომუნისტობაში შემჩნეულთა მიმართ, მთავრობა თავის მხრივ დიდ ზომებს ღებულობს ფაშისტურ მოძრაობის გასაძლიერებლად.

რაც შეეხება საბჭოთა კავშირთან ურთიერთობას, მცირე გამონაკლისის გარდა, ისინი ნორმალურად მიმდინარეობს, მდგომარეობის ისეთ გამწვავებას, როგორიც იყო ლატვიასთან, აქ ადგილი არ ქონებია. ლიტვის ხელმძღვანელ წრეებს კარგათ აქვთ შეგნებული საბჭოთა კავშირთან კეთილსინდისიერ და ნორმალურ ურთიერთობის საჭიროება და მნიშვნელობა თავის ქვეყნისათვის.

(გაგრძელება იქნება)

ნ.

პარტიული ცხოვრება.

რა საჭიროა?*)

ჩვენი გაზეთის მეოთხე გვერდზე ძალიან ხშირათ თავსდება განცხადებები პარტიაში მისაღებ ამხანაგების შესახებ.

დღემდის ეს არ არის მოწესრიგებული და სასურველი იქნებოდა თუ ეხლა მაინც განვსაზღვრავდით ვის ვინაობაზე არის საჭირო შევეკითხოთ საზოგადოებრივ აზრს და ვის შესახებ ეს ზედმეტია.

მიზანშეწონილი და აუცილებელია შევეკითხოთ საზოგადოებას იმ პირთა შესახებ რომლებიც აქამდის უპარტიოთა რიცხვში იყვნენ და ეხლა ურთ ჩაეწერონ კომუნისტურ პარტიაში. ისინი არ იმყოფებოდენ კომუნისტურ პარტიის და თუ იმ ორგანიზაციის მხედველობის ქვეშ, სრული ამ სიტყვის მნიშვნელობით. ნაწილი პარტიოებისა ძალიან ახლოს გას პარტიასთან, აქტიურ მონაწილეობას ღებულობს მას რიგ ამოცანების გადაჭრაში, მაგრამ პარტიას არ შეიძლება მათზე ქონდეს სრული წარმოდგენა. შეიძლება ზოგიერთი ხარეები მათი ხასიათისა და მუშაობისა ჩვენ შევისწავლოთ, მხოლოდ სრულებით შესწავლა კი შეუძლებელია.

ამიტომ საჭიროა, უპარტიოების პარტიის კანდიდატებათ მიღების დროს, შევეკითხოთ უპარტიო და პარტიულ მასას პრესის საშუალებით. სულ სხვაა, როდესაც განცხადებებს ვათავსებთ კანდიდატების წევრებათ გადასვლის დროს. ეს სრულებით ზედმეტია და აი რატომ? საკანდიდატო სტაჟის აუცილებელი გავლა თავის მთავარ მიზნათ ისახავს, რომ პარტ-ორგანიზაციამ შეისწავლოს ესა თუ ის ამხანაგი.

მიუხედავათ იმისა, რომ ჩვენ გვაქვს სოციალურ მდგომარეობა და სხვა მხარეები მისი ცხოვრების მოცემული, შესწავლას ერთი ან ორი წლის განმავლობაში პარტიული წესდება მაინც სავალდებულოდ სთვლის.

მაშასადამე საკანდიდატო სტაჟის გავლის დროს უჯრედმა და ორგანიზაციამ საერთოდ, მიზნად უნდა დაისახოს ამხანაგის ყოველმხრივი შესწავლა და მიღებული დასკვნის შემდეგ უნდა გადაწყდეს კითხვა პარტიაში გადასვლის და არ გადასვლის შესახებ.

კანდიდატს პარტიაში გადასვლის დროს ჩვენ უნდა ვიცნობდეთ ისე, როგორც პარტიის წევრს. ეს დებულება ყველა პარტორგანიზაციებისათვის ნათელია და ჩვენს დივიზიაშიც სადავო არ უნდა იყოს.

რას ნიშნავს შეკითხვა საზოგადოებრივ აზრის მიმართ? ეს იმას ნიშნავს, რომ ჩვენ ვერ ვიცნობთ იმ ამხანაგს, რომელსაც ჩვენს ორგანიზაციაში რამოდენიმე წელი საკანდიდატო სტაჟი გაუვლია. ეს დაუშვებელი მოვლენაა, შეიძლება ასეთი შემთხვევები მოხდეს, მაგრამ გამონაკლისის პრინციპში აყვანა და ჩვეულებათ გადაქცევაც ხომ არაა დასაშვები. ასევე ითქმის კომკავშირელებზეც. სამოქალაქო ორგანიზაციებში კომკავშირელები არ იმყოფებიან პარტორგანიზაციის სრული გავლენის ქვეშ. რომ წითელ არმიაში პარტორგანიზაციების სტრუქტურა თავისებური არ იყოს, მაშინ შეიძლებოდა კომკავშირელების არ ცოდნა ჩვენი უჯრედების მხრივ. მაგრამ როგორც ვიცით კომკავშირის ჯგუფები თავის მუშაობაში თითქოს გათქვეფილნი არიან პარტუჯრედებში და ზემოაღნიშნულ მოვლენას ადგილი არ ექნება. დაკანონება კომკავშირელთა სიის გამოცხადების პარტიაში მიღების დროს ისეთივე უაზრობათ უნდა ჩაითვალოს, როგორც კანდიდატების მიმართ. ცალკე შემთხვევები რა თქმა უნდა ყველგან დასაშვებია.

ადამაძე.

*) კამათის წესით.

ახკომკავშირელთა შორის.

ქართ. მეთაურთა სკოლა.

მოზანაკე სამხედრო სკოლების კომ-კავშირმა 23 მაისს, ქართველ მეთაურთა სკოლის კლუბში გამართა საზეიმო—შესახვედრი სხდომა.

სხდომაზე, როგორც სხდომის თავმჯდომარემ ამხ. გერიძემ, აგრეთვე ყველა სკოლების კომ-კავშირელთა წარმომადგენლებმა და კომისარმა ამხ. რამიშვილმა-ფართედ გააშუქეს ამიერ-კავკასიის ერთა ახალგაზრდობის ძმური კავშირისა და კომ-კავშირელთა აღმზრდელობითი მუშაობის მნიშვნელობა.

ერთმა წარმომადგენელთაგანმა განაცხადა:

„კომკავშირელი (კურსანტი) მომავალი მეთაური არის და პოლიტიკური ხელმძღვანელიც! ჩვენი, მხედარ კომ-კავშირელების მოვალეობა და მიზნები უფრო მძიმე და რთულია... ამიტომ ჩვენი ამოცანა არის: სწავლა, სწავლა და სწავლა!“

სხდომაზე განიხილეს დღევანდელი-საერთაშორისო მდგომარეობა და კომ-კავშირის მორიგი ამოცანები, რის შემდეგაც ქართველ მეთაურთა სკოლის პირველ და მეორე ასეულის ძალებით გაიმართა ინსცენიროვკა გლეხთათვის (პოლიტ-მიმოხილვა) და სალიტერატურო განყოფილება (დივერტისმენტი) აპოთეოზით...

დივერტისმენტში წაკითხულ იქმნა რევოლუციონური (და იუმორისტული) ლექსები: ქართულ, თათრულ და სომხურ ენაზე...

უკრავდა ადერბეიჯანის სკოლის სამხედრო ორკესტრი.

საზეიმო სხდომას სურამის რაიონის კომკავშირელებიც დაესწრენ, რომელთაც, როგორც ყველას,-მუშაობის დიდი ინტერესი ემჩნევათ..

სამხკორი ჩვენი.

რამოდენიმე დღე დარჩა ტერშეკრებამდე.

რა გაკეთდა ამისათვის თქვენს ნაწილში?

სამხკორო, რატომ არაფერს იწერებ?

არ დაგავიწყდეს ცვალებადელთა მოსვლის მომენტის გაშუქება,

ვემზადებით ახალწვეულების მისაღებათ.

№ ქალაქში მდგომი მეხუთე ლეგიონის მესამე ათასეული ღირსეულად ემზადება ახალწვეულების მისაღებათ.

ივნისის პირველიდან დაიწყება 1902 წელში დაბადებულ ახალგაზრდების ჯარში გაწვევა, რომელნიც სხვა და სხვა მიზეზების გამო დატოვებულ იქნენ დროებით, და რომელნიც გადარიცხული იყვნენ ცვალებად შემადგენლობაში.

ტერნაწილებში ამ ახალგაზრდობის პირველად შეკრებას ჩვენი ათასეული შეხვდება ყოველმხრივ მოწყობილი.

ათასეულის მთელი შემადგენლობის ენერგიული მუშაობით ყაზარმები უკვე დასუფთავებული და მორთულია. მუშაობაში დიდ ინიციატივას იჩენდენ ჩვენი ათასეულის მეთაურები, რომლებიც თავიანთი ენერგიული მუშაობით მაგალითს წარმოადგენდენ წითელ არმიელებისათვის. ათასეული ყოველ ღონეს ხმარობს, რომ ტერნაწილების ეს პირველი შეკრება ღირსეულად და უმტკივნეულოთ ჩაატაროს.

სამხკორი ს. გოგლიძე.

ტფილისიდან განაკამდი.

ს მხედრო პოლიტიკური სკოლა.

22 მაისს დილის 3 საათიდან დიდი ფუსფუსი იყო ქართულ სამხედრო პოლიტიკურ სკოლის ეზოში. ამ დღეს ის მიემგზავრებოდა საბანაკოთ.

სრულ შვიდ საათზე უკვე ყველაფერი მზად იყო, სკოლა მოეწყო და გაემართა ბანაკისაკენ კოჯრის გზით.

წინა ღამით წვიმდა და გზები საკმაოდ დანამული იყო. მშვენიერი მზიანი და წყნარი დღეა... გავცილდით ქალაქს და შევჰყურით თვალწარმტაც მიდამოებში. თანდათან ვიწევით მაღლა და შორიდან დავცქერით გადაჭიმულ ტფილისს, თან თითქოს გულიც გვწყდება, რომ მას ვეღარ ვნახავთ ამ სამი თვის განმავლობაში თავისი შფოთიანი ქუჩებით. ავედით კოჯორში, იშვიათი სანახაობაა... ირგვლივ მთები ცად აზიდულნი ლურჯათ გამოკრთიან, მიუხედავათ მზიანი დღისა—მაინც გრილა. მარცხნივ შორს მოსჩანს უზარმაზარი კუმისის ტბა—გარინდული; უფრო ახლო ამაყ მთის წვერზე მრისხანეთ დგას ქოროღლის ციხის ნანგრევები... დგეხარ კაცი აქ და თითქოს ივიწყებ ყოველდღიურ ჭირვარამს, ერთობი ბუნების უტურფეს სურათებით და გრძნობ ძალის და სიცოცხლის მომატებას. რა მშვენიერია აქაურობა!, რა ბედნიერი ვართ ჩვენ, რომ საშვალება გვაქვს მთელი ზაფხული ამ იშვიათ სილამაზით სავსე ბუნების წიაღში გავატაროთ. საჭიროა გახედვა, საჭიროა გაცნობა ჩვენი სიმდიდრისა და სილამაზისა...

მალე ჩავედით „თეთრ დუქნთან,“ სადაც ხანგრძლივ დასვენების შემდეგ სკოლამ ისადილა და საღამოს ისევ დავიძარით. ღამე სოფელ პრიუტში გავათენეთ და დილით განვაგრძეთ გზა. სულ ერთი მეორეზე უფრო წარმტაცი სურათებია. შუადღისას უკვე დანიშნულ ადგილს მივაღწიეთ.

მოღლილი კურსანტები,ათასგვარ შთაბეჭდილებებით დატვირთული ისვენებდენ ფიჭვნარში, რის შემდეგ შეუდექით საცხოვრებელი კარვების მოწყობას.

ტფილისის სიცხით მოთენთილებს, ღამით სიცივე გვაწუხებს, მაგრამ ალბათ მალე აქაც ათბება.

გრ. შავგულაძე.

სპორტ-წრე ჩვენთან.

არც ერთი წრე არა სდგას მეხუთე ლეგიონის პირველ ასეულში თავის სიმაღლეზე, გარდა სპორტიულისა.

აქამდე ამ წრეში მუშაობა ძალიან მოისუსტებდა სხვა და სხვა მიზეზების გამო. ეხლა მუშაობა სისტემატიურად მიმდინარეობს.

ასეულში ყოველდღე თითო საათი, დილის 7-8 საათამდე, დათმობილი აქვს სპორტ-წრის ვარჯიშობას. წრეში მეცადინეობა სავალდებულოა ყველა წითელ-არმიელებისათვის.

სპორტ წრეში არის სხვა და სხვა სავარჯიშო იარაღები.

ამასთანავე ერთად ნაწილში შემდგარია აქტიურ წითელ-არმიელებისაგან ფეხბურთელთა ჯგუფი. ჯგუფის წითელ-არმიელები ძლიერ დაინტერესებული არიან სპორტ-წრის მუშაობის თავის დონეზე დასაყენებლათ.

ფეხბურთელების მეცადინეობა სწარმოებს ყოველ დღე, საღამოს 5 საათიდან. სპორტ-წრის ხელმძღვანელი ერთგულად ეკიდება თავის საქმეს, რისთვისაც ის მადლობის ღირსია.

სამხკორი: მ.—სკი.

გაუგებრობას აქვს ადგილი.

გაზეთ წითელ არმიელის მე-№ 110-ში მოთავსებულია წერილი „ვესტინგაუზის“ მიერ სათაურით: „ჩვენს ულუფას არ უნდა ყიდდენ“, სადაც აღნიშნულია, რომ პირველ ლეგიონში ადგილი აქვს წითელ არმიელთა ულუფას—პურის გაყიდვას. შემდეგ განაგრძობს: პურის მყიდველი მოქ. სტეპანოვი, რომელსაც აქვს სათანადო მოწმობა მიცემული ლეგიონიდან, შედის ასეულებში, აგროვებს პურს და ტომრებით ეზიდება.

როგორც ახლოს მდგომი ამ საქმესთან, ვაცხადებ, რომ ლეგიონში არასდროს არ ქონია ადგილი პურის გაყიდვას. მოქ. სტეპანოვს ლეგიონისაგან მიყიდული ჰქონდა მხოლოდ პურის ნატეხები და არა წითელ არმიელების ულუფა—პური.

ეს ნატეხი პურები ლეგიონს უნდა გადაეყარა და ამჯობინა ყოველ დღიურად მისი გაყიდვა, და ამ ფულით კი წითელ არმიელთა სადილის გაუმჯობესება. ასეც მოხდა. გაყიდული პურის ნატეხების ფულიდან გაუმჯობესებულ იქნა სადილი და სხ.

„ვესტინგაუზს“ კარგათ უნდა წაეკითხა ამის შესახებ მოწმობა და შემდეგ დაეწერა წერილი.

ლეგიონის სამნეო კომისიის თავმჯდომარე

ს. იმნაიშვილი.

ასეთი გულგრილობა დაუშვებელია.

გაერთიანებულ სამხედრო მეთაურთა სკოლა.

მალე თვე შესრულდება მას შემდეგ რაც ქართულ მეთაურთა გაერთიანებული სკოლა გავიდა საბანაკოთ. ამ ხნის განმავლობაში თითქმის ყოველმხრივ მოგვარდა ჩვენი ცხოვრება, მხოლოდ ქაენონს არაფერი ეშველა. ასპირინისა და იოდის გარდა მასში არაფერი არ მოიპოება. წამლები კი ჩამოტანილია, მაგრამ ისევ ისე შეკრულ ყუთებშია მოთავსებული და მათ გახსნაზე არავინ ფიქრობს.

ყოველგვარ ავადმყოფობას, რომ ასპირინი და იოდი არჩენდეს მაშინ ექიმებიც აღარ იქნებოდენ საჭირო. ჩვენი ექიმები კი სწორედ ასე იქცევიან. საკვირველია, რად არ გახსნიან ყუთებს და არ აძლევენ ავადმყოფ კურსანტებს აქიმობის საშვალებას.

ამ ბოლო ხანებში ცოტა ცუდი პური გვირიგდება, რამაც ძალიან ბევრ კურსანტებს აუშალა კუჭი. ექიმთან როდესაც მიდიან, ის უკრძალავს მათ ამ პურის ჭამას. როდესაც ეკითხებიან, მაშ რით ვირჩინოთ თავიო-უპასუხებს-რითაც გინდათ. ეს არ არის თავის გასამართლებელი საბუთი. საჭიროა ამ გარემოებას სერიოზული ყურადღება მიაქციონ როგორც ექიმმა, ისე სკოლის უფროსებმა.

ჩვენი პარიკმახერები ცოტა უსუფთაოთ ასრულებენ თავის მოვალეობას. ამასაც ჯეროვანი ყურადღებით უნდა მოეკიდოს ჩვენი ექიმი და სხვებიც.

სამხკორი ჩუმათელეთი.

აქამდე უნდა შესრულებულიყო.

ქალაქის კომენდანტის საყურადღებოთ.

ჩვენი გაზეთის ფურცლებზე აღნიშნული იყო ის უარყოფითი მოვლენა, რომელსაც ადგილი აქვს ქალაქის გარნიზონის საყარაულოში. სახელდობრ, კორესპონდენტი მიუთითებდა, რათა რუსულად დაწერილი და გამოკრული საყარაულო ინსტრუქციები გადათარგმნილი ყოფილიყო ქართულ ენაზე დაც.

ეს აუცილებელ საჭიროებას წარმოადგენს, რადგანაც ქართული ნაწილებიდან მისულ გუშაგების უმეტესობისათვის გაუგებარია რუსული. ამას დიდი შრომა არ დასჭირდებოდა მაინცა და მაინც. ამას გარდა ხსენებული კორესპონდენტი მიუთითებდა აგრეთვე, რომ ყარაულის მორიგე უფროსის თანაშემწეს მისცემოდა სადმე ბინა, რომ არ დასჭირვებოდა სხვა და სხვა საყარაულოებში ხეტიალი.

სამწუხაროთ ამათ შესახებ დღემდის არავითარი განკარგულება არ ყოფილა.

ამხანაგო კომენდანტო, გაეცით განკარგულება, რომ გაუადვილოთ ყარაულებს სამსახური.

სამხკორი ბოკო.

უფ.-პოლიტშემადგენლობის სემინარი

უფ-პოლიტ-შემადგენლობისათვის მეიქვსე ლეგიონში გაიხსნა სემინარი, ერთი თვის პროგრამით.

მეცადინეობა სწარმოებდა კომპლექსიური მეთოდით. მსმენელები აქ ეცნობოდენ ტერსისტემისა და საკულო—საგანმანათლებლო მუშაობის ამოცანებს.

კომპლექსიურ მეთოდით მეცადინეობას ატარებდა პოლიტ-განყოფილების აგიტ-პროპ ნაწილის სასკოლო პროპაგანდის ინსტრუქტორი ამხ. მერაბიშვილი, რომელმაც პირველად აუხსნა დამსწრეთ კომპლექსიური მეთოდი თეორეტიულად, შემდეგ კი პრაქტიკულად.

სემინარის მეცადინეობის შემდეგ მოხდა სანიმუშო გაკვეთილების მიცემა. პირველი სანიმუშო გაკვეთილი მისცეს წითელ-არმიელებს ამხ. ლორთქიფანიძემ, შემდეგ თემაზე: ჩინეთის სახელმწიფო, 2) ამხ. ხამთარაძემ-თემა იტალია, 3) ამხ. გოგაძემ, თემა-კოლხაკი.

სანიმუშო გაკვეთილების მიცემა ხდებოდა კომპლექსიური მეთოდით: იწყებდენ პოლიტცოდნიდან, გადადიოდენ სამშობლო ენაზე, გეოგრაფიაზე და ანგარიშზე.

სანიმუშო გაკვეთილების მიცემამ კარგი შთაბეჭდილება დასტოვა დამსწრეებზე და მეცადინეობის ჩატარება ჩაითვალა დამაკმაყოფილებლათ.

სემინარმა დიდი ცოდნა შემატა ჩვენს პოლიტ-მომუშავეებს, რაც დიდათ განაყოფიერებს მათ შრომას წითელ-არმიელების მომზადების საქმეში.

დ. ჭანკოტაძე.

კიდევ გინებაზე.

პირველ საარტილერიო ლეგიონში ჯერ კიდევ არიან ისეთი წითელ არმიელები, რომლებიც ვერ გადაეჩვიენ გინებას.

აღნიშნულ ლეგიონში ყოველ ფეხის გადადგმაზე გაიგონებთ ისეთ უშვერი სიტყვებით ერთი მეორის ლანძღვაგინებას, რომლის გაგონებაზე აუცილებლათ შეგრცხვებათ.

თუ გაბედე მიეცი შენიშვნა ასეთ წითელ არმიელებს, ისინი უფრო ჯავრდებიან და გინებას უფრო უმატებენ.

ამის შესახებ ბევრჯერ ყოფილა საუბრები, სადაც ჩვენი უფროსები აღნიშნავდენ ამ ცუდი ზნე-ჩვეულების შესახებ, როგორც უარყოფით და დაუშვებელ მოვლენას ჯერ საერთოდ, და შემდეგ კი წითელ არმიის რიგებში.

ჩვენი ნაწილის უფ-პოლიტ-შემადგენლობას მართებს კარგათ შეაგნებინონ წითელ არმიელებს ცუდი სიტყვების ხმარების მავნებლობა და ერთხელ და სამუდამოთ აღმოფხვრან მათში ეს ჩვეულება.

წ. არმიელი ძირულელი.

საგარნიზონო ჰოსპიტალის საყურადღებოთ.

(წერილი რედაქციაში).

წასული წლის შემოდგომაზე გამომიწვიეს წითელ არმიის რიგებში და ჩამრიცხეს 1-ლ ქ. მ. ღ. 1-ლ არტლეგიონის 1-ლ ბატარეიაში. ნაწილში მოსვლის შემდეგ მე ვიყავი საჯინიბოში, სადაც მიხდებოდა ცხენების მოვლა.

დაახლოებით ორ თვე ნახევრის წინად, ერთ დღეს გამომყავდა ცხენი გარეთ, უცბად ცხენი დაფრთხა, დამეტაკა, და მიმარტყმევია გულის ფიცარი ჩარჩოზე.

ამ შემთხვევის დროს ძალიან დამიზიანდა მკერდი. გავხდი ავად და ლეგიონში ვიწექი რამოდენიმე დღე. შემდეგ გამგზავნეს დივიზიის ლაზარეთში, სადაც ექიმებისა და კომისიის შემოწმების შემდეგ მითხრეს, რომ შენ ოპერაცია გჭირდება, თორემ ისე ვერ მორჩებით, და ჩამნიშნეს მეორე რიგში.

მას შემდეგ გადის რამოდენიმე თვე და ყურადღების მიმქცევი არავინ გამომიჩნდა. ავადმყოფობა ძლიერ მაწუხებს და თანდათან ძლიერდება.

ვსთხოვ სათანადო ორგანოს მიაქციოს ამ ჩემს მდგომარეობას ჯეროვანი ყურადღება.

წ. არ. გოლოშვილი.

ნუ დაგვტოვებთ უყურადღებოთ.

(მე-5 ლეგიონის საკომენდანტო ოცეული).

შეიძლება თამამად ითქვას, რომ ამ უკანასკნელ სამი თვის განმავლობაში ჩვენ არამც თუ რაიმე ახალ ცოდნას ვიძენთ, არამედ, რაც ვიცოდით ისიც დაგვავიწყდა.

ჩვენი ოცეულის წითელ არმიელები ძალიან სუსტი არიან, როგორც სამხედრო, ისე პოლიტიკური ცოდნით.

აქვე აღსანიშნავია ისიც, რომ ჩვენს ოცეულში უმრავლესობა ნადეზერტირალი და გამსახლში ნამყოფი წითელ არმიელებია, რის გამოც ისინი ძალიან ჩამორჩენილები არიან.

ამასთანავე ერთად, ჩვენთვის არა არ[illegible] ატრი, არც [illegible]იკო და სხ.

საჭიროა ყოველივე ზემოაღნიშნულს მიაქ[illegible]ონ ჯეროვანი ყურადღება ჩვენმა უფროსებმა და გამოასწორონ ჩვენი აუტანელი მდგომარეობა.

სანხკორი ტრაქტორი.

ამბები სოფლებიდან.

— **დაღუპულთა სხოვნისათვის.** ახალქალაქის სამ. აღმასკომმა განიზრახა შეუდგეს, ტრაგიკულად დაღუპულ ამხანაგების ამხ. მიასნიკოვის, ათარბეკოვის და მოგილევსკის სახელობის სკოლების სასარგებლოდ ფონდის შეგროვებას.

— **ყურანის სწავლების მოსპობა.** ახალციხის აღმასკომმა დაავალა ყველა სათემო აღმასკომებს აუხსნას ხალხს სწავლა-განათლების მნიშვნელობა და განაცხადონ, რომ იმ ბავშვებს, ვინც სკოლაში არ ივლის ყურანის სწავლება აეკრძალებათო.

— **თემებათ დაყოფა.** ახალციხის აღმასკომმა გადასწყვიტა მაზრა დაყოს 20 სათემო ერთეულათ.

— **წყლის გაყვანა.** სოფ. შრომის (თელავის მაზრა) აღმასკომი ამჟამად აწარმოებს მუშაობას ადგილობრივ წყლის გამოსაყვანათ.

— **ვენახების დამუშავება.** თელავის აღმასკომის სამეურნეო განყოფილებამ თავს იდო საფონდო ვენახების საკუთარი საშუალებებით დამუშავება და კიდეც შეუდგა მუშაობას.

— **წერა-კითხვის სწავლა.** ქუთაისის თვითმშრომელთა საზოგადოების მიერ დაარსებულ წ.-კ. უცოდ. სალიკვიდ. სკოლაში ამჟამად სწავლობს 185 ხელოსანი.

— **საზოგადოებრივი ხვნათესვა.** ბორჩალოს მაზრის გლეხკომებმა ჩაატარეს საზოგადოებრივი ხვნა-თესვის კამპანია, საკუთარი ფონდების გასაძლიერებლად.

— **ბარიტის დამუშავება.** ლეჩხუმის აღმასკომს განზრახვა აქვს მიიღოს ტეხნიკური ზომები ბარიტის მადნების გაუმჯობესებით დასამუშავებლათ.

— **აგარაკი ურავი.** სოფ. ურავის (ზემო რაჭა) აღმასკომმა შუამდგომლობა აღძრა სამაღმასკომის წინაშე სოფ. ურავის აგარაკის და აბანოს მოწყობის შესახებ.

— **გლეხკომების რიცხვი ბორჩალოში.** ბორჩალოს მაზრაში ამჟამად მოწყობილია და მუშაობს 158 გლეხკომები.

— **ხიდის ასაგებათ.** შორაპნის აღმასკომის ხელმძღვანელობით ამჟამად სწარმოებს დაჩქარებული მუშაობა ე. წ. ჩოლაბურულის ხიდის ასაგებათ. ხიდი ახლო ხანში მზათ იქნება.

— **გლეხების დახმარება.** ახალქალაქის აღმასკომმა მოაწყო ადგილობრივ გლეხთათვის ცნობათა და წერითი დახმარე ბიურო, საიდანაც გლეხებს ეძლევათ უფასო დახმარება.

ახალი ამბები.

— **გამოფენა წითელ არმიელთათვის.** ქალ. აღმასკომის ჯანმრთელობის განყოფილებამ დაავალა ექიმ სპეციალისტებს წით. არმ. კლუბში გახსნილ სანიტ. განათლების გამოფენაზე წაიკითხონ ლექციები და მისცენ ახსნა-განმარტებანი წით. არმიელებს.

— **დასასვენებელი დღეების შესახებ** შრომის სახ. კომისარიატის დადგენილება (№ 14) დასასვენებელი დღეების შესახებ ცხადდება გაუქმებულად. ამიერიდან დასასვენებელი დღეების შესახებ გამოცხადებული იქნება ცალცალკე.

— **ფაბრიკის გადაცემა.** ცეკავშირი ამჟამად მოლაპარაკებას აწარმოებს სიღნაღის მუშკოპთან თამბაქოს ქარხნის გადაცემის შესახებ.

— **კოოპერატიულ კურსებზე.** ცეკავშირის კოოპერატიულ კურსებზე ამჟამად სწავლობს 170 მსმენელი.

— **ტყავის გამოწერა.** ტყავტრესტის საჭიროებისათვის, გადაწყვეტილია გამოიწერონ ამერიკიდან 4.000 ცალი საძირე ტყავი (პადოშვი).

— **ბავშვთა კომუნისტური აღზრდის სახლი.** განათლების კომისარიატის დადგენილებით ტფილისში მოეწყობა ბავშვთა კომუნისტური აღზრდის საცდელ-საჩვენებელი სახლი.

— **უმუშევრობასთან ბრძოლის მიზნით,** შრომის სახ. კომისარიატმა გადასდო 15 ათასი მანეთი ვერის დაღმართიდან საქ. სახ. გზამდე გზატკეცილის გამყვან მუშა-ხელის დასაკმაყოფილებლათ.

— **საბინაო აღმშენებლობისათვის.** ა. კ. ფინსახკომის მიერ გამოთხოვილი თანხიდან საქართველოში საბინაო აღმშენებლობის საქმისათვის მოდის ნახევარი მილიონი მანეთი.

მეცნიერება და ტექნიკა

მანქანა ადამიანის მაგივრად.

ამ უკანასკნელ ხანებამდე ბოთლები მინისაგან ისეთი წესით მზადდებოდენ, როგორც მრავალი წლების წინათ.

ბოთლებს—ღუმელიდან მიღით ამოღებულ სითხედ ქცეულ მინისაგან ბერავდენ სულის ჩაბერვით. ამ წესით ბოთლების დამზადებას დიდი დრო სჭირდებოდა და ამას გარდა თვით მუშების ჯანმრთელობაზედაც ძლიერ ცუდათ მოქმედებდა.

ამ ჟამად მოიგონეს ერთგვარი მანქანები, რომლებიც ბოთლების დამზადებაში ადამიანების როლს ასრულებენ.

ისინი მოქმედებენ შეკუმშული ჰაერით და ასე ამზადებენ ბოთლებს. საჭიროა მხოლოდ ერთი კაცი იყოს მანქანასთან და ხელმძღვანელობდეს მას.

ავტომატიური ვენტილიაცია (ჰაერის გაწმენდა).

ადამიანის ჯანმრთელობისათვის მეტის მეტად მავნებელია, როდესაც საცხოვრებელ ოთახში დაგუბულია გაუწმენდელი ჰაერი როდესაც ჰაერი არ იწმინდება. ასეთ პირობებში ჰლექიც ადვილად შეიძლება მიიღოს კაცმა. განსაკუთრებით ბავშვები არიან ამ შემთხვევაში საფრთხეში.

როდესაც ზიხარ კაცი ასეთ ოთახში ვერ ამჩნევს ჰაერის სიმძიმეს და ამიტომ შეიძლება არც ფანჯარა გამოაღო.

სწორედ ამიტომ საზღვარგარეთ ყველა ახლად აშენებულ სახლებში მოწყობი[illegible] ავტომატიური ვენტილია[illegible] როგორც კი ოდნავ დამძიმ[illegible] ბა ჰაერი ოთახში ამუშავდ[illegible] ვენტილიატორი და მანამ იმ[illegible] ქმედობს, სანამ სრულიად გასწმენდს ოთახს ცუდი ჰაე[illegible] საგან.

ასეთი ვენტილიაციის მ[illegible] ყობა ძლიერ ადვილი საქ[illegible] ოთახში დამძიმებული ჰა[illegible] მოქმედებს განსაკუთრებ[illegible] მანქანაზე, რომელიც აერთ[illegible] ელექტრო ნაკადის ჯა[illegible] ხოლო ელექტრობა აამუშავებს ვენტილიატო[illegible] რომელიც სწმენდს ჰაერს. ნაირად ოთახში ყოველთ[illegible] სუფთა ჰაერია მისი გაწმენ[illegible] სათვის ზრუნვა აღარ არის [illegible] ჭირო.

ღამე ძილის დროსაც ოთახში ყოველ წუთს იწმ[illegible] დება ჰაერი და სუნთქავ სუფ[illegible] ჰაერს.

პასუხი შეკითხვაზე

კითხვა. მაზრაში მყოფ-უფ-პოლიტ-შემადგენლობის ბ[illegible] ნაზე გაყვანილია ელექტრო-სინათლე, რომლის საფასურ[illegible] მაზრის აღმასკომი მთლიანად გვახდევინებს. გთხოვთ გაგვიმა[illegible] ტოთ შეგვიძლია თუ არა ვისარგებლოთ იმ შეღავათით ე[illegible] ექტროს ენერგიის დახარჯვის საფასურის გადახდის დრო[illegible] როგორც ეს დაწესებულია ტფილისის გარნიზონის სამხედრ[illegible] მოსამსახურეთათვის?

პოლიტხელი ახათიანი.

პასუხი. ტფილისში ელექტროზე გადახდის დროს შ[illegible] მოღებული წესები ვრცელდება მხოლოდ ქ. ტფილისსა [illegible] მის მიდამოებზე. სამაზრო აღმასკომები ამ მხრივ მას არ ემ[illegible] რჩილებიან.

მხოლოდ, რაც შეეხება საერთოდ კომუნალურ შეღავ[illegible] თებით უფ-პოლიტ-შემადგენლობისათვის სარგებლობას, ამ[illegible] შესახებ დაწვრილებით ცნობებს ნახავთ სამხედრო რევსაბჭ[illegible] 1924 წლის №№ 1184-1188 ბრძანებებში.

პასუხის მგებელი რედაქტორი ლ. ჩანტლაძე.

განცხადებები

ვის აქვს საწინააღმდეგო?

ქართულ გაერთიანებულ მეთაურთა სკოლის 1-ლი ას[illegible] ულის კომუჯრედში შემოტანილი აქვთ განცხადებები კო[illegible] პარტიის კანდიდატათ მიღების შესახებ შემდეგ უპარტიო ა[illegible] ხანაგებს: 1. ქვანია შალვა დიმიტრისძეს (ქუთაისის მაზრა სა[illegible] ტრედიის რაიონის სოფ. კულაში) 2. კისკეძე ნიკოლოზ ო[illegible] როპირისძეს (ქ. ქუთაისი 1-ლი რაიონი ნინოშვილ[illegible] ქუჩა); 3. არჩუაშვილი ნიკოლოზ სოლომონისძეს, ახ. ლ. კ. [illegible] წევრი. 1923 წ. (თელავის მაზ. ქ. თელავში) და 4. შონვაძე გ[illegible] ორგი იოსებისძეს (ქუთაისის მაზ. სოფ. დიდი ჯიხაიში) კო[illegible] პარტიის კანდიდატი 1924 წლიდან კომპარტიის წევრად გ[illegible] დასარიცხავად.

თუ ვინმემ რაიმე უარყოფითი იცის მათ შესახებ გთხოვ[illegible] გვაცნობოთ 10 დღის განმავლობაში წერილობით ან სიტყვ[illegible] ერათ.

კომუჯრედის პას. მგებ. მდივანი მესხი.

შემოსულია განცხადებები კომპარტიის კანდიდატ[illegible] მიღების და კომპარტიის კანდიდატობიდან წევრებათ გად[illegible] რიცხვის შესახებ მე-3-ე ქართულ მსრ. ლეგიონის ბიურო[illegible] კოლექტივში შემდეგი ამხანაგების მიერ: 1. კომპარტიის კა[illegible] დიდატათ მიღებაზე წით. არმიელ ამხ. იპოლიტე გულორდა[illegible] გიორგისძის და 2. ათასეულის მეთაურ პოლიკარპე გედევა[illegible] ნისძე კევლიშვილის კომპარტიის კანდიდატობიდან კომპარტი[illegible] წევრად გადარიცხვის შესახებ.

თუ ვინმემ იცით უარყოფითი ზემოხსენებულ პირებ[illegible] გთხოვთ გვაცნობოთ მე-3-ე ქართულ მსრ. ლეგიონის ბიურო[illegible] კოლექტივში, ერთი კვირის განმავლობაში გაზეთში გამ[illegible] ქვეყნებიდან.

ბ. კ. ტეხ. მდივანი ბალათურია.

დაკარგე სამხედრო საალრიცხვო წიგნაკი სა[illegible] ხედრო კომისარიატის მიერ გაცემ[illegible] ლი 1923 წ. ოქტომბერში ივანე ალექსანდრესძე კობახიძი[illegible] სახელზე. ჩაითვალოს გაუქმებულად.

სამხედრო სტამბა კეცხოველის ქ. № 3.